



de groene ruimte

Quickscan planlocatie Ritmeesterterrein te Veenendaal



de groene ruimte

Quickscan planlocatie Ritmeesterterrein te Veenendaal



I. INLEIDING

In opdracht van B.V. Stichts Beheer van 1952 te Veenendaal heeft De Groene Ruimte BV in juni 2010 een ecologische quickscan ingevolge de Flora- en faunawet (FF-wet) uitgevoerd voor de planlocatie Ritmeesterterrein aan de Vijftien Morgen te Veenendaal.

Het plangebied betreft het terrein van de voormalige Ritmeesterfabriek. Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Veenendaal. Het onderzoeksgebied (= plangebied) is naar schatting 1,2 ha groot.

De ingreep betreft de sloop en renovatie van het terrein, inclusief een gedeeltelijke herinrichting en is in het kader van de FF-wet aan te duiden als een 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

In deze rapportage zijn de resultaten verwoord van de ecologische quickscan van de planlocatie. In het kader van de quickscan zijn een beknopt bronnenonderzoek en een veldonderzoek uitgevoerd. Van de planlocatie is een situatiebeschrijving opgenomen. Daarnaast zijn -per soortengroep- de aangetroffen en de zeer waarschijnlijk aanwezige, beschermde soorten aangegeven. Ook is aangegeven welke van deze soorten door de ingreep ter plaatse worden verstoord en voor welke soorten derhalve een ontheffing in het kader van de FF-wet is vereist. Indien bronnenonderzoek en veldonderzoek onvoldoende informatie of zekerheid hebben opgeleverd, waardoor nader (veld)onderzoek is vereist, is dat bij de soortengroep aangegeven.

Er heeft geen andere toetsing plaatsgevonden dan aan de vereisten vanuit de FF-wet.



2. WERKWIJZE EN UITVOERING

Ter voorbereiding op het veldbezoek is voor het plangebied een aantal bronnen (internetsites, verspreidingsatlassen en andere relevante rapporten) geraadpleegd, om een indruk te krijgen van de mogelijke natuurwaarden van (de omgeving van) het plangebied.

Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 16 juni 2010 tussen 15:00u en 17:00u. Het was een zonnige dag, windkracht 3 en de temperatuur was ca. 22°C. Het veldbezoek is uitgevoerd door een ervaren veldecoloog van De Groene Ruimte. Daarbij zijn alle (sporen van) beschermde soorten genoteerd. Er is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten¹⁾. Ook andere bijzondere waarnemingen zijn genoteerd en er zijn foto's gemaakt. De gebouwen waren tijdens het veldonderzoek niet toegankelijk.

Er is wel gericht gezocht naar (sporen van) beschermde soorten, maar er zijn geen gerichte inventarisaties (met vallen of dergelijke) naar bepaalde soorten(groepen) uitgevoerd.

In de rapportage zijn ter illustratie en toelichting enkele foto's²⁾ opgenomen, opdat een zo compleet mogelijk (ecologisch) beeld wordt verkregen van de planlocatie. Uiteraard zijn de wettelijk beschermde soorten apart vermeld en is aangegeven welke consequenties dit heeft voor de verdere procedure bij de herinrichting van het terrein.

¹⁾ De meeste planten- en diersoorten zijn niet jaarrond vindbaar in het veld. Door het plangebied ook op mogelijke geschiktheid voor beschermde soorten te beoordelen, wordt een beeld verkregen van de mogelijkheid of waarschijnlijkheid dat deze soorten voorkomen. Om een maximale zekerheid over het al dan niet voorkomen te verkrijgen zijn in het algemeen gerichte inventarisaties in de daarvoor geschikte seizoenen noodzakelijk.

²⁾ Alle in deze rapportage opgenomen foto's zijn gemaakt tijdens het veldbezoek aan het plangebied, tenzij anders is aangegeven.

3. ALGEMENE BESCHRIJVING PLANGEBIED EN TOELICHTING OP DE INGREEP

Ligging en omgeving

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Veenendaal, nabij het centrum. In de omgeving is een combinatie van woonwijken en bedrijventerreinen aanwezig met zowel hoogbouw als laagbouw. Het stedelijk groen, hoewel in beperkte mate aanwezig, bestaat uit aaneengesloten structuren. In de noordoosthoek grenst het plangebied aan een tuin met een dichte en hoge begroeiing.

Plangebied



Het plangebied

Het plangebied betreft een voormalig fabrieksterrein. Een groot deel van het plangebied is bebouwd en het overige terrein is verhard. De bebouwing bestaat uit een grote fabriekshal en een kantorencomplex; deze zijn met elkaar verbonden door een tussenbouw van latere datum. Alle gebouwen hebben bitumen daken.

De fabriekshal bestaat uit één bouwlaag en op het platte dak zijn puntig toelopende lichtstraten aanwezig. De blinde buitenmuren tonen veel tekenen van slijtage als uitgesleten voegwerk, scheuren en gaten. Er is toegang tot de spouwruimten via (ventilatie)openingen. Er zijn weinig toegankelijke ruimtes aanwezig achter de gevelbetimmering aan de fabriekshal.

Het kantorencomplex bestaat uit enkele verdiepingen en heeft platte daken. Via roosters en (boor)gaten is toegang tot een (waarschijnlijke) spouwruimte aanwezig. De gevelbetimmering is over het algemeen goed afgedicht, maar op een aantal plaatsen zijn ruimtes achter de betimmering aanwezig, bijvoorbeeld rond regenpijpen.

De gevels van de tussenbouw bestaan uit houtwerk. Er zijn toegangen aanwezig tot ruimtes achter de gevelbetimmering en luifel.

4. RESULTATEN FLORA- EN FAUNAWET

4.1. Waarnemingen

Flora

Overtredingen van de Flora- en faunawet		
Plantensoort	Artikel 8	Opmerkingen
< geen >		

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten of Rode-Lijstsoorten aangetroffen; gezien de huidige inrichting en recent gebruik van terrein worden deze ook niet verwacht.

Omdat door de ingreep geen streng beschermde³⁾ plantensoorten worden verstoord, wordt een ontheffing ingevolge de FF-wet voor het verstoren van streng beschermde plantensoorten niet nodig geacht.

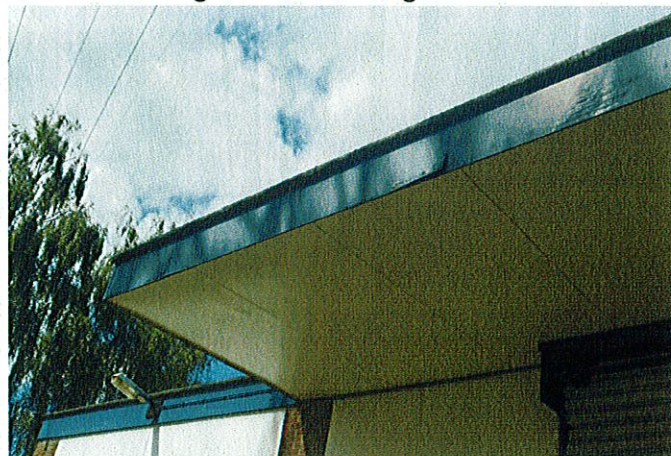
Zoogdieren

Overtredingen van de Flora- en faunawet					
Soort(en) of soortengroep	Artikel				Opmerkingen
	9	10	11	12	
Gewone dwergvleermuis			x		nader onderzoek noodzakelijk
Steenmarter			x		nader onderzoek noodzakelijk

Vleermuizen

Alle bebouwing is vanaf de buitenzijde onderzocht op plekken die door vleermuizen gebruikt zouden kunnen worden als overwintering-, zomer- of paarverblijf. Tevens is gekeken naar openingen die toegang kunnen geven tot de spouwruimten van muren en de aanwezigheid van toegankelijke isolatieruimten (bijvoorbeeld tussen dak en dakbeschot).

Ruimte achter gevelbetimmering



³⁾ Met streng beschermde soorten wordt bedoeld: soorten die zijn vermeld op tabel 2 en tabel 3 van de AMvB art. 75 FF-wet.



Vissen

Door het ontbreken van open water komen geen vissen voor in het plangebied.

Vogels

Overtredingen van de Flora- en faunawet					
Soort(en) of soortengroep	Artikel				Opmerkingen
	9	10	11	12	
< geen >					
De ingreep is alleen toegestaan:					
• indien zich geen broedgevallen voordoen (kort vóór de ingreep controle hierop uit (laten) voeren);					
• indien geen jaarrond beschermde nesten worden verstoord.					
Zo mogelijk vindt de ingreep plaats buiten het broedseizoen (globale indicatie: september - januari)					

Tijdens het veldbezoek zijn een aantal zeer algemene stadsvogels als Kauw, Zwarte kraai, Stadsduif en Zilvermeeuw (overvliegend) waargenomen. In de aangrenzende tuin zijn Vink en Koolmees waargenomen.

Aan de bebouwing zijn vier broedgevallen van Stadsduif geconstateerd. Er zijn geen (sporen van) vaste verblijfplaatsen vastgesteld van uilen. Gelet op de staat en onderhoud van de bebouwing worden deze ook niet verwacht. Er zijn geen waarnemingen gedaan van Huismus of andere vogels die in of op bebouwing broeden. Er zijn geen aanwijzingen dat soorten als Huismus en Gierzwaluw binnen het plangebied nestplaatsen hebben. De aanwezigheid van nestplaatsen van deze soorten wordt daarom uitgesloten.

Insecten en andere ongewervelden

Overtredingen van de Flora- en faunawet					
Soort(en) of soortengroep	Artikel				Opmerkingen
	9	10	11	12	
< geen >					

Door het ontbreken van geschikte biotopen worden geen streng beschermde vlinders, libellen en overige ongewervelden verwacht in het plangebied; een ontheffing wordt derhalve niet nodig geacht.



BRONNEN

ALGEMENE LITERATUUR

- Bos, F. en M. Wasscher**, 1998, *Veldgids Libellen* - KNNV uitgeverij, Utrecht.
- Bos, F., D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting**, 2006. *De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming. Nederlandse fauna 7.* - Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland.
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M Thissen (red)**, 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren.* - Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging. Utrecht.
- Dijkstra, K.-D. B., V.J. Kalkman, R. Ketelaar en M.J.T. van der Weide**, 2002. *De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse fauna 4.* - Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland.
- Kapteyn, K.** 1995. *Vleermuizen in het landschap.* - Provincie Noord-Holland e.a., Uitgeverij Schuyt en Co, Haarlem.
- Kapteyn, K.**, 1999. *Vleermuizen in huis.* Uitgave van de provincie Noord-Holland, Haarlem.
- Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers** 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen - Onderzoek naar verspreiding en ecologie.* - KNNV-Uitgeverij, Utrecht.
- Lina, P.H.C. en G. van Ommering**, 1994. *Bedreigde en kwetsbare zoogdieren in Nederland* - Informatie- en KennisCentrum natuurbeheer, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Wageningen.
- Lina, P.H.C. en G. van Ommering**, 1996. *Bedreigde en kwetsbare vogels in Nederland: toelichting op de Rode Lijst* - Informatie- en KennisCentrum Natuurbeheer, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Wageningen.
- Meijden, R. van der, B. Odé, C.L.G. Groen, J.-P.M. Witte en D. Bal**, 2000. *Bedreigde en kwetsbare vaatplanten in Nederland. Basisrapport met voorstel voor de Rode Lijst.* - Nationaal Herbarium, Leiden en Stichting FLORON, Leiden.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit**, 2005. *Buiten aan het werk? Houd rekening met beschermde dieren en planten!* - Brochure Min. van LNV.
- Ministerie van Verkeer en Waterstaat e.a.**, 2004. *Meerjarenprogramma Ontsnippering.* - Dienst Weg- en Waterbouwkunde, Delft.
- Ommering, G. Van, I. van Halder, C.A.M. van Swaaij en I. Wynhoff**, 1995, *Bedreigde en kwetsbare dagvlinders in Nederland,* - IKC Natuurbeheer, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Wageningen.
- Hustings, F. & J.W. Vergeer**, 2002. *Atlas van de Nederlandse broedvogels.* - KNNV-uitgeverij.
- Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra & T. Westra**, 1985. *Nederlandse ecologische flora, wilde planten en hun relaties.* - IVN i.s.m. VARA en VEWIN.

SPECIFIEKE BRONNEN ONDERHAVIG PROJECT

- A12 Architecten BNA**, 2009. *Aanvulling studie herontwikkeling Ritmeesterfabriek Veenendaal. 26 oktober 2009* A12 Architecten BNA, Veenendaal.

Bijlagen



Bijlage I. Samenvatting verplichtingen vanuit de Flora- en faunawet (FF-wet)

Onderstaande tekst bevat de voor het onderhavige project belangrijkste aspecten van de Flora- en faunawet. Uiteraard is alleen de wettekst bepalend; aan onderstaande tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.

Middels de Flora- en Faunawet (FF-wet) zijn in beginsel alle inheemse planten- en diersoorten beschermd en voor alle soorten geldt de wettelijke zorgplicht. Een aantal planten- en diersoorten heeft een bijzonder beschermingsstatus ('beschermde soorten'). Een ingreep kan een effect hebben op dergelijke eventueel aanwezige, beschermde planten- en diersoorten. Een initiatiefnemer heeft de wettelijke plicht om na te gaan of door de ingreep beschermde soorten worden verstoord; de bewijslast ligt bij de initiatiefnemer, die moet aantonen dat geen soorten worden verstoord (waardoor één of meer van de artikelen 8 t/m 12 van de FF-wet worden overtreden) of hij moet een ontheffing voor deze verstoring aanvragen bij het ministerie van LNV.

Artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet.

- Art. 8 Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Art. 9 Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Art. 10 Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- Art. 11 Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Art. 12 Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

De eerste stap van zo'n procedure is een quickscan. In een quickscan wordt getracht zo veel mogelijk uitsluitsel te krijgen over de aanwezigheid of afwezigheid van beschermde soorten en, bij aanwezigheid, over de vraag of verstoring aan de orde is. Waar mogelijk wordt gekeken hoe eventuele verstoring kan worden voorkómen of worden verminderd. is uitgevoerd om vast te stellen of zich beschermde soorten bevinden in het plangebied, of deze soorten er gebruik van maken en of deze soorten verstoord worden door de ingreep.

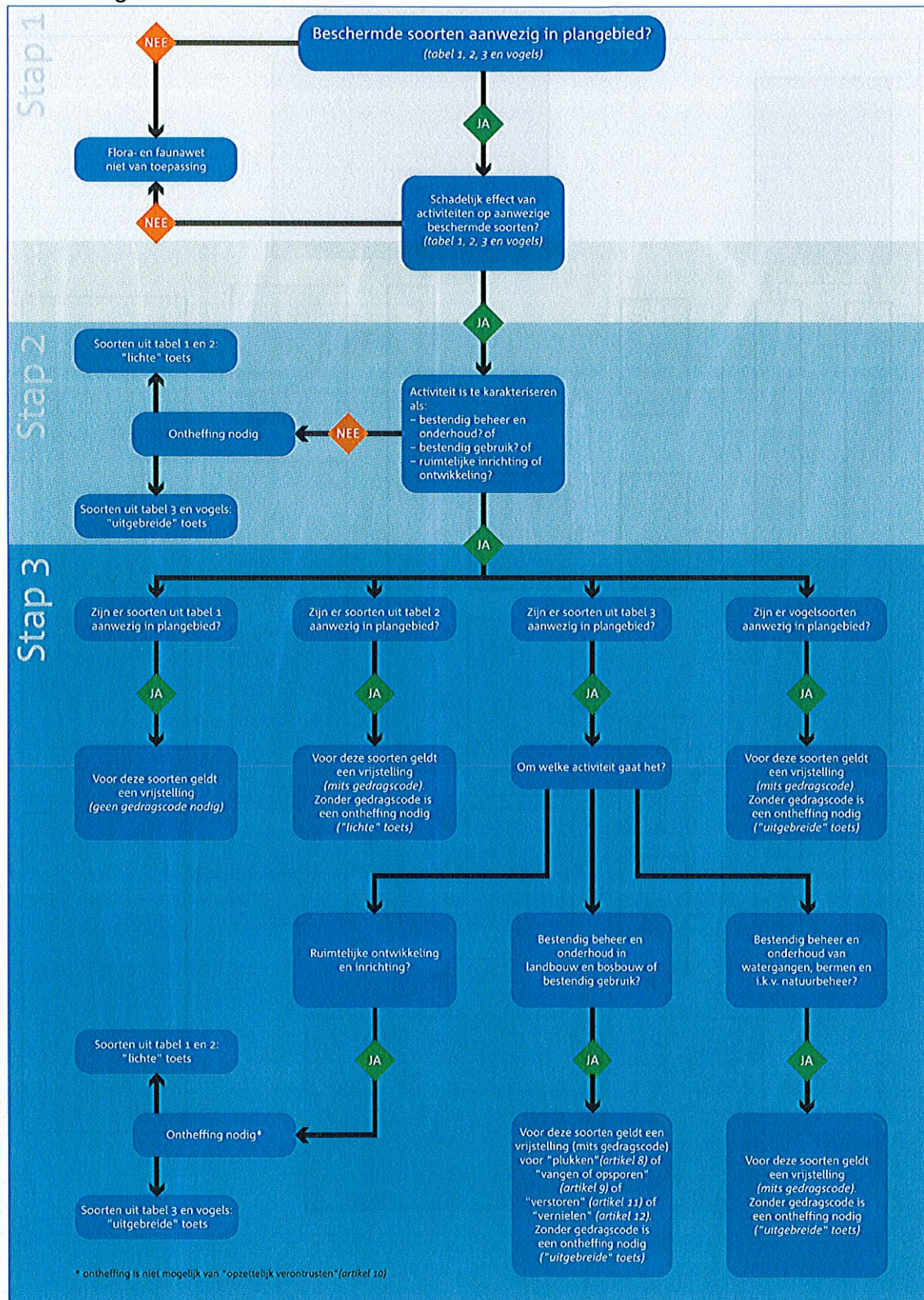
Indien verstoring niet kan worden voorkomen, dient een ontheffing te worden aangevraagd. Deze dient, vergezeld van een activiteitenplan ingediend te worden bij de Dienst Regelingen van het ministerie van LNV. In het activiteitenplan wordt onder andere uitgebreid ingegaan op het doel van de aanvraag, wordt een onderbouwing gegeven en wordt ingegaan op de wijze waarop met (streng) beschermde soorten wordt omgegaan. De verwerking van de aanvraag door de Dienst Regelingen kan geruime tijd in beslag nemen (in het algemeen minstens 2 maanden maar ook 6 maanden is niet uitzonderlijk).

Middels een Algemene Maatregel van Bestuur in 2005 is de toepasbaarheid van de FF-wet verder vorm gegeven. In deze AMvB is een onderscheid gemaakt in drie bijzondere beschermingsregimes; de beschermde soorten zijn onderverdeeld in drie groepen en elk van deze soortengroepen is vermeld op drie tabellen (zie tekstkader volgende pagina). De soorten van tabel 3 hebben de hoogste beschermingsstatus.

Vogels kennen een apart beschermingsregime, los van de tabellen-indeling. Sinds 26 augustus 2009 zijn de nesten van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd. Ook kan voor een aantal soorten van tabel 3 geen ontheffing meer worden verkregen; indien vaste verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig zijn, dient de ingreep plaats te vinden op een zodanige wijze dat -althans ingevolge de FF-wet- geen sprake is van verstoring.



Stroomdiagram Flora- en faunawet



(Zie ook het stroomdiagram op de volgende pagina).